

Suur tänu
vabatahtlikele lk 2

Jõululaadalt said
abi kodutud
loomad lk 3

Mõtteid haridusest
aastapäeva
kännisel lk 3

K Järva kandi K aja

NR 1 (162) JAANUAR 2011

Euroopa vabatahtliku tegevuse aasta 201

Rahulolevad laagrilised.

3x Mikk Merekivi

Noorkotkaste talvelaager

Ühel pakaselisel talvapäeval kogunes kümnekond noort Järvakandi noorteka juurde, et võtta ette midagi erilist ja meelde jäävat. Kui kamp koos, läks lahti sõit Lokuta lähistelega Panga mägedesse. Kohapeal ootas ees soe saun ja palju loodusest kiirguvat positiivsust. Oli alanud Järvakandi noorkotkaste ja kodutütarde talvelaager.

Arvestades lume- ja külmaolusid, ei olnud laagri rajamine metsa üldse naljategu. Kohal, kuhu tuli püstitada telk, oli lumi võõni. Kiire töödejaotus tehtud, tuli hakata telgikohta rajama ning onni tegemiseks oksid varuma. Laagriplats valmis, oli aeg luureülesandeks, milleks oli telgi- ning laagrivarustuse otsimine ning märkamatuks jäädes laagripaika toomine. Ülesanne sooritati meisterlikult. Preemiaks hea töö eest ootas laagrilisi üllatus – moo-

torsaanidega sõitmine. Palju elevust tekitanud saanisõidu võitis peremees Urmas kokku uhke ilutulestikuga.

Teisel päeval liitus laagrilistega veel mitu inimest, kes pika koolipäeva või töö tõttu varem tulla ei saanud. Mida suuremaks läks seltskond, seda lõbusamaks muutusid ettevõtmised. Üldiselt möödus teine päev laagris onni ehitades, vastutasuks peremehe saaniüllatusele käisime ka talgukorras läbi saanisõidurajad ja puhastasime need üheskoos okstest ning risust. Pärast naiskodukaitsja Rea Lichti valmistatud kosutavat lõunasööki algas kaudu oodatud paintballilähing. Kohati võõni lumes, täitsid laagrilised sõduritasemel ülesandeid, mille käigus värvikuulide rahe all tuli vaenlase baasist ära tuua lipp. Elevust ja adrenaliini jagus tükiks ajaks. Märkamatu oli käes õhtu ja aeg telki

püüda, kus sooja ahju ääres päeva muljeid vahetati ning vorsti küpsetati.

Kätte jõudis laagri viimane päev. See juhutati sisse energilise hommikuvõimlemisega, kus, hoolimata väsimusest ja külmast, osalesid kõik. Jätkati juba koristamise ja laagri kokkupanekuga ning läbi ta saigi.

Osalejate ühine hinnang oli, et laager õnnestus. Seda kinnitavad ka laagrilise Krista Kupitsa sõnad: "Talvise laagri kogemust mul seni ei olnud, pakkima hakkasin juba mitu päeva varem. Ootused olid suured, ärevus ja põnevus hinges. Meie väike seltskond sõbrunes kiiresti, kõik said omavahel läbi. Üksteist aidati, õpetati. Eks kodutütred ja noorkotkad olegi hoolivad ning sõbralikud. Inimesed olid väga meeldivad.

Uued kogemused kuluvad alati ära, sellest laagrist sain

neid palju. Alguses tundus metsas ööbimine hirmutavana, enne laagrit ütlesid mulle paljud, et ma olen segi. Vaatamata sellele ootasin seda väga. Talvel metsas ööbimine tundub segane, aga kindlasti teeksin seda uuesti. Telgi ülespanemine, okste kogumine, öine tule valvamine – see kõik annab ettevõtmisele palju juurde. Laager ületas mu ootused suuresti ja jään järgmist talve ootama. Tahan tänada korraldajaid. Sain väga positiivse kogemuse."

Laagri korraldajana täna kogu korraldusmeeskonda ja kõiki laagri korraldamisele kaasa aidanud toetajaid. Suur tänu kohvikule Eliis maitsva kringli eest ja Urmas Kasele, kes mootorsaanide ja vapistava kohaga muutis meie laagri eriti meelde jäävaks.

Peatse kohtumiseni uutel üritustel noortekeskuses!

Mikk Merekivi

Mälestati langenud metsavendi

14. detsembril toimus Eidapere lähisel endise metsavendade punkri juures tagasihoidlik kokkusaamine langenud metsavendade mälestuseks. See on traditsioon, mis sai alguse 1999. aastast, kui Eidapere lähisel langenud Richard Saaliste, Helje Hainsalu, Artur Saaliste, Ilse Saaliste, Elmar Toominga surmast möödus 50 aastat. Tavapäraselt on koos Põrgupõhja retke korraldajad ja lähiümbruse kaitseleitlased. 14. detsember 1949 oli see päev, kui viimased selle punkri metsavennad maha lasti.

Väikese ülevaate tolle aja sündmustest andis metsavendluse uurija kolonelleitnant Martin Herem. Siis istuti lõkke ääres ja meenutati vanu aegu.

Marko Matson

Külas oli teadusbuss

24. jaanuaril sõidutas teadusbuss Väike Vanker noortekeskusesse külla kolm Haridusteaduste Instituudi 3 tudengit. Kõik, kel huvi, võisid kogeda, kuidas tudengid teaduslikku mustkunsti etendasid. Julgeid huvilisi oli kokku 68. Näidati, kuidas saab koduste vahenditega teha põnevaid trikke ning ka neid, mida kodus proovida ei tohiks. Huvitav oli vaadata, kuidas saab lugeda kirju ümbrikut avamata, mis-moodi on võimalik veega tuld teha jms. Kes soovis, võis ka ise proovida. Terve etendus oli huvitav ja kaasahaarav.

Mikk Merekivi

Keskerakond käis käramas

11. jaanuaril oli seoses lähenevate Riigikogu valimistega Järvakandi kultuurihallis oma poolehoidjate ja muidu huvilistega kohtuma tulnud Keskerakonna üks juhtpoliitikut Mailis Repts, Harjumaa Ühistranspordikeskuse juhataja, endine Keila linnaapea Ago Kokser ja nii estraadilavadel kui ka poliitikaareenil tegutsev koomikutaustaga Henrik Normann. Kohalolnuile pakuti keskerakondlikku nägemust Eesti võimalikest poliitilistest arenguteedest, ühistranspordi arengutest Harjumaal ja Eestis. Visati ka veidi nalja ning pakuti pisut valimiselset kehakinnitust.

Koos Mailis Repsi ja teda saatnutega oli kultuurihallis käramas umbes 30 järvakandilast.

JK

Hüdrant oli läbi roostetanud

Möödunud aasta teisel poolel algasid Järvakandi alevi probleemid veevarustuses: langes veesurve ja toimusid veekatkestused. Et külmade ilmde tõttu jätsid paljud veetorstike külmutamise vältimiseks ka veekraanid nirisema, ei olnud leke puurkaevus märgatav. Samal ajal tekkis erinevus puurkaevu ja alevi olevate veemõõtjate näitude vahel, mistõttu alustasime veemõõtjate väljavahetamist ja taatlemist. Selgus, et tegemist on siiski lekkega, mille tõttu väheneb veesurve. Veekatkestusi esines piirkonniti seoses lekke tuvastamisega. Oli ka üldiseid veekatkestusi suurematel veetarbimisperiodidel (nt saunapäeval) või võrgupumpade väljalülitumisel (veeavarii, pumpade ülekoormus).

Veelekke põhjuseks oli Tallinna mnt ja Uue tn ristmikul asuvas maa-aluses kaevus paikneva u 30 aastat vana nelikjaotusega hüdrandi läbi roostetanud põhi. Paigaldati ajutine remondimuhv, millega taastati veevarustus Uue tänava algusest kuni Pargi tänava ristmikuni ning Papli, Põllu, Kaupluse tänava ja Tallinna maantee Pärnu-poolses piirkonnas. Kuna tegemist oli ajutise lahendusega, siis on samas piirkonnas uus veekatkestus 7. ja 8. veebruaril, kui hakatakse läbi roostetanud sõlme välja vahetama.

Riigo Radik

Järvakandi kommunaal OÜ juhatuse liige

Onni ehitamas

Laagrilõuna saunamajas.

Linna staatuse taotlemise kaitseks

Lõppenud aasta viimasel volikogu istungil (22. detsember 2010) esitasin eelnõuprojekti, mille eesmärk on käivitada Järvakandi vallale linna staatuse andmise protsess. Volikogu positiivse otsuse korral annab sellele hinnangu maavanem, misjärel lõplik otsus staatuse muutmiseks tehakse Vabariigi Valituse tasandil.

Linna staatus võib Järvakandile olla üks tee vältimaks võimalikku sundliitmist ning jätkata iseseisva omavalitsusüksusena.

Linnaks saamise mõte on meil vana juba vähemalt 5–6 aastat. Tegelikult pakuti Eesti alevitele linna nimetust juba 1992. aastal. Enamik Eesti aleveid seda tol korral ka kasutas, Raplamaa neljast alevist võttis linna nime vaid Rapla. Järvakandi, Kohila ja Märjamaa loobusid oma võimalusest, sarnase loobumisosuse tegi tookord ka Vändra alev Pärnumaal. Otsuse linna staatuse võtmise protsessi käivitamiseks tegi kaks aastat tagasi Järvakandi Vallavolikogu haldus- ja arengukomisjon Enno Alliksaare juhtimisel.

Vastavasisulistest õigusaktidest selgub, et Järvakandi

duid puuduvad valla tunnused, kuid on olemas linna omad. Eesti taasiseseisvumisjärgsed seadused arvestavad Euroopa tavasid. Euroopas on linnad kõik tiheasustusalad, mille elanike arv ületab 1000 piiri. Järvakandi oma ligi pooleteise tuhande elanikuga on Eesti seaduste ja Euroopa tavade järgi linn. Euroopas on Järvakandist väiksemaid linnu tuhandeid, Eestis vähemalt viis-kuus.

Samas on Järvakandi juba aastaid soovinud endaga taastada ümbritsevaid külasid, volikogu juurde moodustati kunagi ka vastav töörühm, mille tegevus pole aga tulemusi andnud Kehtna valla järjekindla vastuseisu tõttu.

Linna staatus külade liitumise võimalust kindlasti ei välista. Neid võib ja saab nimetada Järvakandi linna asu- miteks, asulateks või linnasadeks. See viimane variant oleks ka mulle võõras, aga seaduslik. See käik on täiesti võimalik, seadus annab selleks võimalused. Kui aga külade liitumise tõttu peaksime muutuma territooriumilt Eesti keskmiste valdade suuruseks ja meid iseloomustaks põllumajanduslik tegevus,

siis oleks põhjust valla staatuse võtmiseks, tiheasustusalale jääks aga edasi vallasiseks linnaks (nii nagu seda on praegu Rapla – vallasisene linn).

Eeltoodust lähtudes võib öelda, et Järvakandi õige staatus oleks linna staatus. Seda põhjendasin ka vallavolikogu 22. detsembri istungil esitatud eelnõu seletuskirjas:

1. Järvakandi alevit iseloomustavad kõik seadusest tulenevad ja muud linna tunnused: a) Järvakandi alev/vald on asustusüksusena terviklik tiheasustusalala; b) Järvakandi alevi/valla elanike arv vastab seaduses määratud linna elanike arvule; c) Järvakandi alev/vald on Eesti Linnade Liidu liige selle taastoomisest alates; d) Järvakandis on linnalisele asulale kohaselt välja ehitatud tänavate ja muu infrastruktuuri võrgustik; e) Järvakandi on olulise tähtsusega arenev linnaline tööstuspiirkond; f) Järvakandi alev linnalise tiheasustusalana moodustab Keskkonnaministeeriumi poolt kinnitatud reoveekogumisala (3773 inimekvivalenti), samuti ühtse kehtestatud kaugkütte piirkonna ja vee-ettevõtte

piirkonna; g) Järvakandi kui tõmbekeskus on ümbruskonnale kultuuri ja muude teenuste pakkujaks.

2. Järvakandi alevil puuduvad valla tunnused: a) Järvakandi alevi/vallal puuduvad valda iseloomustavad külad ning muud asulad või asumid; b) Järvakandi alevi/valla territooriumil puuduvad põllumajanduslikud maad ja põllumajanduslik tegevus.

3. Järvakandi alevi/valla ja Kehtna valla vahel 20 aasta kestel toimunud läbirääkimised endise Järvakandi valla alade tagasisaamiseks on Kehtna vallavolikogu erinevate koosseisude vastuseisu tõttu alati nurjunud.

Linnaidee kaitseks lisan veel järgmist:

1. Linnades peavad postkontorid olema, vallakeskustes on need soovitatavad. Linnades peab post jõudma kandesse kella 7-st 9-ni hommikul, mujale hiljemalt kella 14 ja 16 vahel tööpäeva jooksul.

2. Gümnaasiumide reformi esialgse kava koheselt jäeti esmalt linnade gümnaasiumid reformikavast välja.

3. Haiglate ja hoolekandeasutuste planeerimine käib

üliriigilistes arengukavades ainult linnade põhised.

4. Päästeameti komandode reformikavas on selgelt eelistatud linnade komandod. Järvakandi kui valla komandod on tahetud juba kolmel korral sulgeda.

5. Peetakse loomulikuks, et linnades on korrakaitsestruktuurid olemas, vallakeskustes need võivad olla – on oht, et reformide jätkumise korral need struktuurid enamikust vallakeskustest kaotatakse.

6. Võrreldes valdade kruusateede koefitsiendiga, on linnatänavate rahastamise koefitsient oluliselt, s.o viis korda kõrgem – õnneks oleme ELLi liige ja meie teed kanti linnatänavate registrisse juba eelmisel aastatuhandel ning tänu sellele oleme ka vastavalt rahastatud.

Lõpetuseks võin kinnitada, et Järvakandi muutmise linnaks meile mingisuguseid lisakulutusi kaasa ei too ega negatiivset mõju ei avalda, pigem meie arenguvõimalused sellega avarduvad. Toon näite ühest kohtumisest grupi arendajatega, kes otsisid investeerimisvõimalusi mõne linna tööstusalale. Sain nenda

dega kokku (täiesti juhulikult) Eesti Linnade Liidu maja liftis. Pakkusin neile võimalust tulla vaatama Järvakandi tööstusala. Nende vastus oli: “Ei, me ei tule kuskile maale.” Kui olin täiendavalt selgitanud, et Järvakandi ei ole „maa“, vaid on sisuliselt linn ja meil on olemas kõik linnalised infrastruktuurid ja arendatav tööstusala, siis olid nad pika veenmise lõpuks nõus kohapeale vaatama tulema. Nende imestus oli suur, kui nad nägidki linnalist asulat ja nõustusid Järvakandis oma plaane realiseerima. Hetkel on käimas mitmed projekteerimised ja eeltööd meie tööstusala arendamiseks. Kui saadakse ka “jah” Euroopa kaasrahastamisele, siis võime tõenäoliselt tööstusalal näha suuri muutusi. Selle otsuse langetamisel oleks aga meile saanud pea-aegu saatuslikuks hetkel käibel olev valla nimetus.

Seega, ärge tundke valehäbi, nimetame end nii, nagu seda ütleb seadus, nii nagu kutsutakse selliseid asulaid Euroopas. Me oleme tüüpiline Euroopa väikelinn.

**Mart Järvik
vallavanem**

Suur tänu vabatahtlikele

2011. aasta on kuulutatud Euroopa vabatahtliku tegevuse aastaks. See on tunnustus kõigile, kes aitavad teisi ja toetavad abivajajaid.

Vabatahtlikkus pole võõras ka Järvakandi inimestele:

ühiselt on koristatud parke, korrrastatud terviserada jms.

Tänavu on neile lisandunud veel alalised vabatahtlikud, kes ei pea paljaks pühendada oma aega ning oskusi meie noortele: Maiu Tiik (juhendab noori

tikkijaid), Pille Lepp (kaberangi juhendaja), Kaja Vaikre (klaasikunstiringi juhendaja), Kadi Kalamees (on abiks noortekeskuses) ja Mikk Merekiivi (osaleb aktiivselt kõigis noorte tegevustes ning on noortekeskuse

vabatahtlik projektijuht). Aitäh teile tehtu eest!

Lõpetan riigipea Toomas Hendrik Ilvese 2010. aasta vabatahtlike tunnustamisüritusel öeldud sõnadega: “Järjest enam näeme Eestis sellist vabakonda ja vaba-

tahtlikkust, mis on meie rahvale ja riigile olnud ikka omane.”

Soovitan lugeda ka lisa aadressil <http://www.vabatahtlikud.ee/>

**Sirje Mett
abivallavanem**

VOLIKOGU

Volikogu pidas lõppenud aasta viimase istungi 22. detsembril. **Valla eelarvest makstavate täiendavate sotsiaaltoetuste määramise ja maksmise korra muutmine**

Korra muutmise vajalikkust põhjendanud vallasekretär Sigrid Algre sõnul vajas senine toetuste maksmise kord muutmist seoses üleminekuga eurole, samuti oli vastavasisulise õigusakti vaja lisada mõned täpsustused.

Volikogu kiitis valla eelarvest makstavate täiendavate sotsiaaltoetuste määramise ja maksmise korra muutmise heaks.

Toimetulekutoetuse vahenditest täiendavate sotsiaaltoetuste maksmise korra kinnitamine

Kuulanud ära vallasekretär Sigrid Algre teemakohase ettekande, otsustas volikogu vastavasisulise määruse kinnitada.

Vastuvõetud määrus reguleerib riigieelarvest Järvakandi valla eelarvesse sotsiaaltoetuste maksmiseks eraldatud vahendite ülejäägist abivajavate isikute või perekondade toimetuleku soodustamiseks sotsiaaltoetuste maksmist ja sotsiaalteenuste osutamist.

2010. a eelarve muudatuste kinnitamine

Ökonomist-raamatupidaja Helje Nahkur selgitas vajadust viia 2010. aasta eelarvesse sisse mõned muudatused. Muudatustega korrigeeriti tulude eelarvet stabiliseerimisfondi toetuste võrra summas 824 000 krooni, vähendati planeeritud üksikisiku tulumaksu laekumise summat, lisati muudesse tuludes laekunud rahvamaja garantiiremondi kindlustussumma ja lülitati eelarvesse mitmed projektide sihtfinantseerimised. Vastavalt korrigeeriti ka eelarve kulude poolt.

Volikogu kinnitas eelarvemudatused.

Maa taotlemine munitsipaalomandisse

Ettekandega bussijaama platsi ning seda teenindava maa taotlemisest munitsipaalomandisse esines majandusnõunik Ene Nüganen, kelle sõnul on see ala vaja muuta sihtotstarbeliseks transpordimaaks.

Volikogu kiitis kõnealuse ala taotlemise munitsipaalomandisse heaks.

Jäätmekava kinnitamine aastateks 2011–2015

E. Nüganen tutvustas volikogule uue jäätmekava projekti. Volikogu kiitis Järvakandi valla jäätmekava kinnitamine aastateks 2011–2015 heaks.

Töötasude ja hüvituse kinnitamine

Seoses Eesti üleminekuga eurole kinnitas volikogu vallavanema ja volikogu esimehe töötasude ning valitsuse liikmete hüvituse maksmise korra.

Ruumide üürile andmine teenindusmajas osaiühingule Järvakandi Soojus

Kuulanud ära Mart Järvi vastavasisulised selgitused, otsustas volikogu anda osaiühingule Järvakandi Soojus tasuta üürile kahekümne viieks aastaks Järvakandi Teenindusmajas soojasõlme ruum (25,4 m²) ja viieteistkümneks aastaks ruum nr 92 (29,9 m²)

Mõistete “vald”, “vallavolikogu” ja “vallavalitsus” kasutamisest Järvakandi omavalitsuse asjaajamises ja sümbolitel (Järvakandile linnastaatuse taotlemine)

Vallavanem Mart Järvik esines ettekandega mõistete “vald”, “vallavolikogu” ja “vallavalitsus” kasutamisest Järvakandi omavalitsuse asjaajamises ning sümbolitel ja pani ette algatada Järvakandi vallale linna staatuse andmise protsess.

Kuigi volikogu hääletustulemus oli 5 poolt- ja 4 vastuhääl, jäi eelnõu vastu võtmata (vastavalt kehtivale seadusandlusele oleks kõnealuse õigusakti vastuvõtmiseks olnud vaja üle 50% volikogu liikmete poolehäälest, seega vähemalt 6). Leiti, et eelnõu vajab veel täiendamist ja volikogu esimehe Enno Alliksaare ettepanekul lugeda arutelu eelnõu esimeseks lugemiseks.

Uut tööaastat alustas volikogu 26. jaanuaril.

Maamaksumäärast

Pärast lühikest arutelu otsustas volikogu eelarvekomisjoni esimees Liis-Mail Moora ettepanekul kinnitada vallas asuva teemaüksuste maksustamise määraks 2,5%. Maamaksumääratõstmise põhjus on valla pingeline eelarve ja rahandusministeeriumi antud omatulu tõstmise soovitus.

Jaoskonnakomisjoni moodustamine ja koosseisu kinnitamine

Volikogu kiitis heaks ettepaneku moodustada Riigikogu valimisteks Järvakandi vallas valimisjaoskonnas nr 1 üheksaliikmeline jaoskonnakomisjon koosseisus Tiit Uuk (esimees), Heli Halliste, Tiia Hansar, Lauri Hollo, Malle Miilmann, Rita Kardaš, Aili Rasmann, Silvi Riipinen, Eeve Šefer, Toomas Merekiivi (asendusliige), Taimi Veedam (asendusliige).

Rahvakohtunikandidaatide valimine

Volikogu otsustas valida Järvakandi vallast rahvakohtunikandidaatideks Tiia Hansar ja Katrin Kuum.

2010. eelarveaasta lõpuks kasutamata jäänud assigneeritud summade sulgemine

Kuulanud ära valla finantsnõunik Kadri Alliksaare ettekande, otsustas volikogu, et 2010. aasta eelarves kuludeks ette nähtud kasutamata jäänud summad ja 2010. aasta eelarvesse ülelaekunud tulu arvatakse 2011. aasta alguse jäägi hulka (43 610 eurot).

Valla aukodaniku nimetuse andmine

Lähtudes vallavanem Mart Järvi ettepanekust, otsustas volikogu nimetada Järvakandi valla aukodanikuks Ene Unt.

Järvakandi vallale linna staatuse taotlemine

Teist korda oli volikogus kõne all Järvakandi vallale linna staatuse andmise protsessi algatamise küsimus.

Volikogu otsustas taotleda 8 poolt- ja 1 erapooltu häälega (istungil puudusid Enno Alliksaar ja Jevgeni Pärj) Järvakandi vallale haldusüksusena linna staatuse andmist ja tegi vallavalitsusele ülesandeks esitada vallavolikogu vastav otsus ning seletuskiri seisukoha võtmiseks Rapla maavanemale ja edastamiseks Eesti Vabariigi regionaalministrile.

**Kärvakandi
Kaja**

Väljaandja Järvakandi Vallavalitsus
Järvakandi, Tallinna mnt 17
Toimetaja Jaanus Randla; tel 489 4710
e-post: kaja@jarvakandi.ee
Trükk: Kuma trükikoda

Linn või vald?

2009. aasta septembris haldus- ja arengukomisjoni koosolekul otsustasime, et Järvakandi väärib linna staatust. Täna, masupäevil, mis on toonud kaasa sundpuhkused, palgakärped ja vallaasutuste lühendatud tööajad, ma nii enam ei arva.

Mulle oli täielikuks üllatuseks jõulueelsele vallavolikogule esitatud Mart Järviku eelnõuprojekt Järvakandile linna staatuse omistamise kohta. Kummaline oli eelnõus väide, et Järvakandi on alates 01.01.2011 linn. See oli tõeline Münchhauseni sündroom (parun sohu vajunud tõstab end juustest haarates koos hobusega laukast välja), mis sai juriidilise vildakuse tõttu tagasi lükatud. Et viis volikogu liiget toetas Järvakandi linnaks nimetamist, siis otsustati eelnõuprojekt viia vastavusse Eesti Vabariigi seadusandlusega ja eelnõu lugeda volikogu esimeseks lugemiseks.

Siin rahvale teadmiseks – vallavolikogu saab ainult taotleda linna staatust. Raplamaa maavanem annab omapoolse hinnangu ja esitab taotluse regionaalministrile. Ja ka tema ei

otsusta üksinda, vaid kooskõlastada tuleb EV Valitsusega.

Ma jään kodurahu nimel linna-küsimuses neutraalseks. Kuid väidan, et linna nimi ei too täna meile sisse ühtegi eurot. Loodetavasti kahju ka ei tee, ehk ainult linnaametnikele tööd valladokumentide ümbervormistamiseks ja uue linnapitsati tellimisega seotud kulud. Kui tulevikus toob linna nimi sisse investoreid ja töökohti, on see hea, kui aga uus reorganiseeritud põllumajandusministeerium (haldab ka regionaalministri tööveldkonda) pakub arendusprojekte ainult haldusüksustele, millel puudub linna staatus, siis on see Järvakandile kui linnale halb. Kindlasti küsin jaanipäevaeasel volikogul, mitu investorit on Järvakandi linna raha paigutanud ja mitu töökohta loodud.

Meie tänane linnastumine ei mõjuta külade taasliitmise protsessi. Eeldatavalt tekkiv "linniik" Järvakandi muutub külade tagastamisel vallaks, mille keskus on vallasine linn Järvakandi. Minu mu-reprobleem ongi tegelikult Järvakandi valla kunagised

külad. Mul on ka võlg esivanemate ees. Olen sündinud ja keskkooliea veetnud Eesti Vabariigi administratiivjaotuse alusel Harjumaal Rapla kihelkonnas Järvakandi vallas Ahekõnnu küla Männi-Mäti-ku talus. Minu suguvõsa kahe põlvkonna esindajad on olnud Järvakandi vallavanemad ja üks neist Jaan London, on Järvakandi ministeeriumikooli asutaja.

Sajandi alul oli lootus taastada osaliseltki kunagine Järvakandi vald. Tolleaegse siseministri Tarmo Looduse haldusreform nägi Järvakandi valda järgmiselt: liidetud olu- nuks Kaisma vald, Järvakandi vald, Kehtna valla Ahekõnnu, Nõlva ja Selja küla ning Raikküla vald kuni Koikse teeristini. Kahjuks korraldasid reformistid ja keskerakondlased 2002. aastal Toompeal „paleepöörde“ ja kukutasid siseministri võimult. Haldusreformiga oli lõpp ja Järvakandi jäi ikka tagamaata. Arvan, et vaibumismärke näitav masu on ainult hoiatuseks rahvale, et ei tohi loobuda meile oma- sest maalähedasest eluviisist. Tõusuperiood on taas ala-

nud. Meile on vaja tööd ja tagamaa külasid: Ahekõnnu, Nõlva ja Selja. Üha tugevalt kostab ka EV Siseministeeriumi tasemel hääli, kes nimetavad Eestimaa haldusjaotuse suureks veaks eespool loetletud külade kuulumist Kehtna valla koosseisu ja sellega toetavad meie seisukohta. Külade taasühendamist Järvakandiga peavad õigeks ka Reformierakonna liikmed Kehtna Vallavolikogu esimees Karl Tamme ning meie piirkonna Riigikogu saadikud Katrin Karisma-Krumm, Kalle Pälling ja Harri Õunapuu. See on järvakandilastele rõõmusõnum, paljud meist on ju „kahepaiksed“ – ühe jalaga Järvakandis, teisega külas.

2012. aastal täitub 600 aastat Ahekõnnu küla esmamainimisest kirjasõnas. Järvakandi asum paikneb täies ulatuses kaksikküla maadel. Põhjust on tähistada ja veel üks raamat kokku panna. Lõpetan teema Romain Rollandi sõnadega Colas Breugnoni suu läbi: „Elame veel!“

Enno Alliksaar
vallavolikogu esimees

Suusa- ja saalihooaeg alanud

12. jaanuaril avati Kohila spordihoones TV-10 olümpiastarti 40. juubelihooaeg maakondliku I etapiga. Individuaalselt olid edukad tüdrukud-teivashüppajad. Esimest korda kavas olnud alal oli VT-vanuserühmas võidukas Mari Lutšihhin, kes ületas tubli kõrguse – 2.00, teise koha saavutas Anita Koger (1.50). VP kaugushüppes saavutas isikliku rekordiga (4.60) kolmanda koha Marko Jakimenko. Lisaks saadi mitmeid esikuiki kohti ja võistkondlikult ollakse pärast

esimest etappi II kohal.

15. jaanuaril suusutati Järvakandi radadel maakonna MV-I vabatehnika lühikestel distantsidel ja seda hästi. Nooremate poiste 1 km distantsi võitis Karl Kivilo (4.25), teine oli Markus Sepp (4.54) ja kolmas Tõnu Algre (5.04). Tüdrukutest saavutas II koha Merit Kuldsepp (7.05). Noormeeste 3 km distantsil saavutas II koha Rainer Varblane (14.12), NJ 6 km distantsi võitis Liisa Valdas (28.34) Reena Pärnati (43.11) ees.

16. jaanuaril võistlesid

noored kergejõustiklased juba Tartus, kus peeti TV-10 vabariiklik I etapp. Individuaalsed lootused hea koha peale olid teivashüppes Mari Lutšihhinil, kuid liigne tahtmine segas ja tulemus 1.81 andis 18. koha. Väikeste koolide grupis ollakse I etapi järel 8. kohal.

17. jaanuaril said kergejõustiklased taas võistelda: Raplas peeti uusaastavõistlust.

Parima tulemus eest hoolitses Kauro Kruusmaa, kes võitis AP kuulitõuke, tõugates 5 kg raudmuna täpselt 13

m kaugusele. Anett Kaldas võitis AT 60 m tj (10,9) ja oli kaugushüppes teine (4.07), BP arvestuses saavutas Kaspar-Rasmus Eelmaa 60 m tj teise koha (12,1) ja sama koha ka kaugushüppes (4.16).

Talihooaeg jätkub suusatatel ja kergejõustiklastel täie hooga, veebruaris alustavad maakonna MV korvpallurid – nüüdsest kaugema kolmepunktihoonega. Head harjutamist kõigile ja loodame 24. veebruaril taas üheskoos maakerale tiiru peale teha.

Margus Sepp

Mõtteid haridusest aastapäeva künnisel

Tänavu tähistame Järvakandis keskkooli andmise 55. aastapäeva. Nii on kohane keskkooli olulisusest ka veidi mõtiskleda.

Haridusel, ka kõrgetasemelisel üldharidusel on suur tähtsus meie ühiskonna identiteedi, kultuuri järjepidevuse ning omariikluse tagamiseks. Kooliaastate jooksul õpitakse tundma oma potentsiaali ja arendatakse seda õppe- ning huvitegevusega. Õpilaste isikupära arvestamine ja arendamine on tasakaalustatud taotlusega kujundamiseks kollektiivseid identiteete ja oskust arvestada kaaslastega. See tagab, et õpilastest sirgub vastutustundlik inimene.

Täna siinkohal endisi ja praeguseid kolleege, kelle panus haritud inimeste kujunemisel on mõõtmatu. Noore inimese ja tema ilmavaate vormimisel on olulised pro-

fessionaalsus, inimlikkus, usalduslikkus ja koostöö. On tähtis, kuidas õpilane õpib, areneb, kes on ta ümber ja eeskujuks. Tähtsad on ka kooli põhiväärtused. Need kujunevad aastatega ja neid kinnistavad hea mikroliima (mõistmine, usalduslikkus, koostöö), turvaline ja soodne õpikeskkond (avarad ja nüüdisaegsed õppimisvõimalused), lapsesõbralikkus (individuaalne töö õpilasega, isikupära toetamine), innovaatilisus (arenguvõimelisus pedagoogilise töö valdkonnades, õpioskuste ja positiivse õpihoiaku kujundamine), professionaalsus (haritud ja koolitatav personal, avatus). Väärtuste kujunemist toetavad kooli traditsioonid: rebase ristimine, õpetajate päeva tähistamine, jõulukohvik, küünlakuu ball, spordipäevad, tüdrukute- ja poistenädalad,

tervise- ja ainepäevad, konkursid, õpilasreisid, konkurss „KOOLI-TOP“ – edukaima klassi tiitlile.

Mida tugevam on põhikool, seda elujulisem on gümnaasium, mis jätkab väärtuskasvatust, kujundades hoiakuid ja hinnanguid, mis on isikliku elu ning ühiskonna eduka koostöömise alus.

Meie olemasolevate arvult väike kool. Ühest küljest on see hea: nii on parem tagada turvalist soodsat lapsesõbraliku õpikeskkonda. Õpilaste arvu vähenemine on mõjutatud Eesti arenguprotsessidest: olles ühe administratiivkeskuse kool, on koolielu käekäik olnud tihedalt seotud alevi ja klaasitehase ning ühiskonna arenguga.

Meid mõjutavad ka rahalisel võimalusel. Siin on õpilaste vähesus probleemiks. Hariduskulude katmine ri-

gieelarvest ei taga õpetajatele rahuldavaid sissetulekuid, piisavalt vahendeid koolide korrashoiuks ja õppevahendite ajakohastamiseks ega toeta Eesti noorte üldist konkurentsivõimet rahvusvahelisel tööturul. Hariduspoliitiline mõtlemine on meie ühiskonnas heitlik ja eri aegadel võib selles olla üsna suuri kõikumisi. Hea näide on siin põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses justkui kaubamärgiks muutunud põhikooli ja gümnaasiumi lahutamise teema, olulised muudatused on seotud gümnaasiumi lõpetamise nõuetega.

Me elame keerulisel ajal ja kahtlemata nõuavad uuenenud õigusaktid ning õppekavad jms põhjalikku analüüsi, kooli ja kohaliku omavalitsuse otsust, kuidas edasi minna.

Aet-Triin Vasnu
Järvakandi Gümnaasiumi direktor

Hille ja tema ehted.

Tiia Hansar

Jõululaadalt said abi kodutud loomad

Selle aasta jõululaat oli pisut erinev varasematest. Oli palju kodumaist toodangut – käsitööd ja talukaupa. Küllastajate ja kauplejate tuju hoidis üleval meeoleolukas kultuuriprogramm, kus esinesid omad ja külalised, ringi kõndis jõulumees. Avatud oli jõululuule nurgake, kus sai suhelda jõulumehega, kirjutada ise luuletusi ja lugeda teiste omi. Sai antud lubadus neist mõni ka vallalehes avaldada:

*Jõuluvana tasa-tasa
tuleb ukse taha.*

*Hästi vaikselt astub sisse,
paneab kingi maha.*

*Hommikul, kui silmad avan,
siis on pime veel.
Aega on mul hetkel vähe,
ma olen tööle teel.*

*Kui tulen välja teki alt,
märkan kingikotti.
Kott liigutab ja augud sees –
nüüd tahan saada sotti!*

*Siis, kui kingikoti avan,
lahti jääb mu suu!
Ma imestusest olen tumm
ja ununeb kõik muu.*

*Vastu vaatab karvaker,
vöödiline hall.
Minu armas silmatera,
kohev nagu pall.*

*Soovisin sind juba ammu!
Mu rohesilmne kriim!
Valmis ootamas on kapis,
kassitoit ja piim.*

Mõni sõna autorist: Hille on naine, kes osales meil kauplejana. Üheks osaks selle vahva inimese kaubast on tema enda käsitööna valminud põnevad n-õ loomaehted. Aga tema kauplemisel on lisaväärtus – oma ehete müügist tuleva rahaga aitab ta abi vajavaid loomi.

Olen teda kohanud viimase aasta jooksul mitmel erineval Eestimaa laadal. On imetlust väärt, kui põhjalikult on inimene läbi mõelnud oma sihtsuunalise kauplemise. Tema müügipaigas on alati spetsiaalselt kujundatud ja vastavat teavet jagav stend, millel ka ehted, mille müügitulust osa läheb selle piirkonna loomade varjupaigale, kus ta hetkel kaupleb (meie laadalt saadud tulu läks Pärnus olevale loomade varjupaigale). Ehted on loomateemata: kas looma käpajäljed kõrvarõngastel, kassi- või koeranõlised ja loomakujulised. Ost on alati pakendis, millel on sõna „aitäh“ ja info, milline loom selle ostu läbi seekord abi saab.

Kas pole armas? See inimene on kaunis naine, kes on alati naeratav, kelle silmis on sära ja kelle lähedus annab sooja. Kuigi mul on ostetud mitmeid tema loomaehteid ja ilmselt ei jõua ma neid kunagi kõiki piisavalt kanda, tean, et kui teda jälle müümas kohtan, ostan temalt jälle. Hea, et on olemas nii armsaid missiooniga inimesi ja et oli õnn Hillet kohata ka meil Järvakandis.

Huvilistele kontakt: www.catncresado.eu

Tiia Hansar
kultuurihalli juhataja, loomasõber

Infostend müügileti juures.

POLITSEI

Korstnapühkijate kontakte saab lühinumbrilt 1524

Päästeala infotelefonile 1524 on koondatud kutseliste korstnapühkijate kontaktandmed. Teenustööna tohib korstnat tahmast puhastada ainult kutseline korstnapühkija.

Oma kodukandis tegutsevate korstnapühkijate kontaktandmeid saab päästeala infotelefonilt 1524 küsida ööpäev läbi. Korterimajas, ridaelamuse ja paariselamuse tules korsten alati kutselisel korstnapühkijal puhastada lasta. Üksikela-musse tuleb kutseline korstnapühkija kutsuda vähemalt üks kord viie aasta jooksul, ülejäänud korrad võib korstnat ise tahmast puhastada, kui vastavad oskused ja ka töövahendid olemas on.

Päästeteenistus soovib siiski ka üksikela-mu puhul rohkem kutselise korstnapühkija teenust kasutada, sest li-saks tahmast puhastamisele vaatab kutseline korstnapühkija üle kogu korstna seisukorra ja annab nõu, kus on vaja parandustööd teha. Kutseline korstnapühkija on läbinud vastava koolituse ja tal on kutsetunnistus.

Korstnat saab tahmast puhastada ka talvel. Seda tulebki mitu korda aastas teha, kui küttekollet kasutatakse aastaringi ja köetakse mitu korda päevas. Korstna pühkimise sagedus peab välistama tahmapõlengu tekkimise ohu.

Päästeala infotelefon 1524 on päästeameti hallatav infotelefon, millele helistamine on tavakõne hinnaga. Telefoniteenus töötab üle riigi ja ööpäev läbi. Numbrilt saab valida nii mobiiltelefonilt kui ka lauatelefonilt.

Sirle Matt
Lääne-Eesti päästkeskuse
avalike suhete büroo

Lume koristamine on omaniku kohustus

Maja katuse puhastamine lumest ja jääpurikatest on omaniku kohustus. Koristamata jätmisel võib tekkida väga suur oht majaanikele, kes võivad katusevaringu alla jääda, ja möödakäijatele, keda lumi ning jääpurikad tabada võivad. Lume raskuse all purunenud katuse taastamist kindlustus ka reeglina ei hüvita.

Kui tegemist on märja lumega, võib tehnilise järelevalve ameti hinnangul katusekonstruktsiooni ohustada juba lumekiht, mille paksus on 30 cm. Omaniku kohustus on tagada, et maja oleks ohutu nii elanikele kui ka ümbruskonnale.

Kindlustus ei hüvita lume raskuse all varisenud katuse taastamist, sest tegemist ei ole ettenägematu ja ootamatu juhtumiga. Lumekiht, mis katuse murrab, ei teki üleöö.

Puhastage veevõtukohtade juurdepääs lumest

Lisaks lume otsesele ohule on hangedesse mattunud tuletõrjehüdrandid, millest päästjad tulekahju kustutamiseks vett võtavad. Raskendatud on ligipääs tuletõrjehüdrantidele. Vaba juurdepääs on oluline, et päästjad ei peaks hüdrandi otsimisele lumehangest või ligipääsu leidmisele aega kulutama ning tulekahju korral ei tekiks kustutusvee nappust. Olgugi, et tuletõrjehüdrantidele peab kasutamise tagama veetrassi valdaja, võib see keeruliseks osutuda, kui iga päev lund juurde sajab. Enda turvalisuse huvides saavad inimesed kodanikualgatuse korras oma kodukoha hüdrandid lumevabad hoida.

Maapealsed hüdrandid on punaste katetega ja asuvad teepoolal, kuhu enamasti lund lükatakse. Sõiduteedel asuvad maa-aluseid hüdrante tähistavad viidad, millel kirjas hüdrandi kaugus viidad ning muu päästjatele oluline info. Viidad on kinnitatud majade või aegade külge või paiknevad eraldiseisvatel alustel. Nii viidad kui ka hüdrandid peavad olema nähtavad ja lumest vabad, juurdepääsuteed tuletõrjehüdrantidele lumest lahti lükatud. Oma koduni viivat teed lumest puhastades arvestage, et sellel mahuks sõitma ka suur tuletõrjeauto, mitte ainult sõiduauto.

Sirle Matt
Lääne-Eesti päästkeskuse
avalike suhete büroo

Järvakandi kultuurihallis
23. veebruaril kell 17
EESTI VABARIIGI
93. aastapäeva tähistamine

- vallavanema tervitus
- kodanike tunnustamine
- tagasivaade eelmise aasta sündmustele
- meeleolukas kontsertosa

PÜHAPÄEVAL, 13. veebruaril kell 10
JÄRVAKANDI ALEVI STAADIONIL
VIII LAHTISED LUMERAJASÕIDUVÕISTLUSED
SÕIDUAUTODELE
LUMEOVAAL

Eelregistreerimine: lumeovaal@gmail.com või 5452 1836 ja võistluspäeval alates kell 9. INFO <http://lumeovaal.googlepages.com>

Stardimaks 15 €
juunioril 10 €
Võistluspäeval +20% (18 € ja 12 €)

Toitlustamine
MEELISTEGEVUSE MTÜ

VÕISTLUSARVESTUS:

- JUUNIOR 2WD ESIVEDU
- JUUNIOR 2WD TAGAVEDU
- NAISED
- 2WD ESIVEDU
- 2WD TAGAVEDU
- 4WD
- VETERANID (üle 50 a) ESIVEDU
- VETERANID (üle 50 a) TAGAVEDU
- VABAKLASS LUBATUD PIIKIDEGA

Treeningul ja võistlustel peab võistleja kandma kiivrit. Sõidusuund vastupäeva. Korraga rajal 2 autot. Start vastassirgete keskelt. Distsantsi pikkus 2 x 4 ringi. Kahest startist läheb arvesse parim aeg. Võistlusautos ei tohi olla kinnitamata esemeid. Juunioril on võistlustel osalemiseks vajalik lapsevanema kirjalik luba.

Täname kõiki, kes toetasid aastavahetuse ilutulestiku korraldamist Järvakandis:

Bruno Ringe, Jaanus Randla, Marek Varblane, Jevgeni Pärn, Avo Loidap, Toomas Dettenborn, Aimar Varblane, Aino Reiner ja Endel Uusen, Liis-Mail Moora, Eerik Salumäe, Romeo Rüsse, Toomas Kägi, Januš Kardaš, Andres Luhtoja, Anni Uiboupin, Mait Järvik, Mart Järvik, Erki Anto, Risto Sults, Martin Herem, Harry Kartau, Priit Barlo, Joonas Tõnismaa, Kalle Hansar, Siim Rostin, Dennis Kabanov, Indrek Oper, Reimo Uusen, Jüri Tsviljov, Regiina Jõhvikas, perekond Vasnu, perekond Algre, Kaido Turro, Elle Raudne, Erkki Nobel, Mati Väljaots, Helen Vesik, Maanus Viet. Suur tänu suurtoetajale – ettevõttele ILMATAR OÜ!

Ilutulestiku korraldajate nimel
Rait Männa

Küünlakuu Ball 2011
Lubage endale üks öö, mis on nii hea muusika ja meeldiva seltskonnaga saadet 19. veebruaril Järvakandi Kultuurihallis algusega 19:00.

Meid lahutavad:
Ainsambid Aitka ja Aitmarid,
Järvakandi Tantsu Ansambel ja Mustangi tantsijad,
RUCG käsikellade ansambel.

Traditsiooniline õhjon ja võrrealt allatus.
Avalik kohvik.

Pilet eelmüügil 5€
kohapeal 6€

Pilette eelmüügil ja laudade broneerimine:
5837 1695, Jaanika

JÄRVAKANDI KLAASIMUUSEUM

KLAASIMUUSEUM TÄNAB ANNETAJAID

Järvakandi Klaasimuseum on traditsiooniliselt iga aasta alguses avaldanud möödunud aastal muuseumit erineval viisil toetanud inimeste nimed. Muuseumil on peamine roll meie kohaliku identiteedi säilitamisel ning asutus oma töötajatega ei lase sellel unustuse hõlma langeda. Aeg läheb kiirelt ja möödunud päevade sündmused kipuvad ununema. Seetõttu ootab muuseumi kogu hoidlasse erinevalt talletatud mälestusi, ka kõige värskemaid, et siis neid nii nüüdsete kui eelmiste ka põlvkondade tegemisi ja toimetusi järeltulevatele põlvkondadele säilitada ning tutvustada.

Muuseum ei ole asi iseeneses. Informatsioon muuseumi kogudesse jõuab just tänu inimestele, kes Järvakandis ja selle ümbruses elavad. Nii näiteks on jõudnud meie varasalvedesse terveid kohaliku elu erinevaid valdkondi tutvustavaid fotoalbumeid, kus ei ole paljaks peetud varustada iga foto informatiivse kirjega. Hea luige, vaadake kriitilise pilguga üle oma kodudes leiduv, ja usun, et nii mõnigi ese või dokument leiab muuseumis endale uue kodu. Igal esemel on lugu ja just see annab esemele väärtuse. Olgem aktiivsed – muuseum asub bussijaama, tankla ja kino-kohviku vahetus läheduses ... "Vastutasuks" pakume vaadata huvitavat ülevaatenäitust Järvakandi klaasivabriku asutamisest kuni Teise maailmasõjani. Ka seda näitust ei oleks me suutnud koostada ilma teie abita, vallavalitsuse sihtotetusega ega Kultuurkapitali abita. Näitus jääb kindlasti avatuks vähemalt käesoleva aasta lõpuni.

Isikutelt ja ettevõtetelt on saadud 2010. aastal erinevaid annetusi: klaas- või muud originaal-esemeid, dokumente, fotosid, filme ja diaposiitive (samuti on neid meile laenatud kopeerimiseks, skaneerimiseks ning pildistamiseks), suulisi mälestusi, rahalisi annetusi, aga ka toetust transpordivahendite näol. Nimetatud kategooriates on muuseumi kogude arenguks panustanud järgnevad toetajad: Teet Reier, Rein Raidalu, Toomas Konsen, Tiina Rätsep, Irene Teesalu, Ulve ja Valdek Tomson, TÜ Keemiateaduskond, Tullio Ilomets, Ellen Kreem, Vootale Hansen, Iris ja Väino Rajasaare, Maie Toom, Arne Kuum, Ene Nüganen, Toivo Kadakas, Osvald Antsmäe, Mare Siinor, August Laidemäe, Einvald Nõulik, Järvakandi Puidutööstus OÜ, Järvak AS, BR Metallitööd OÜ, Tulihein OÜ, Kuno Hein, Ene Tilk, Erkki Nobel, Elmar Unga, Jaak Soon, Eha Pikk, Jaak Antsmäe, Kalju Kull, mäluhängurite võistkonnad, anonüümsed annetajad, Järvakandi Soojus OÜ, Jaan Randla.

Täname!

Allan Kima

Jumalateenistused Järvakandi Pauluse kirikus

- Pühapäeval, 6. veebruaril kell 16
armulauaga jumalateenistus
- Pühapäeval, 20. veebruaril kell 16
armulauaga jumalateenistus
- Pühapäeval, 6. märtsil kell 16
armulauaga jumalateenistus
- Pühapäeval, 20. märtsil kell 16
armulauaga jumalateenistus
- Reedel, 25. märtsil kell 12
paastumaarjapäeva jumalateenistus,
küüditamisohvrite mälestamine

16. veebruaril
kell 15–17

toimub
Järvakandi
Kultuurihallis
Eesti-Soome
jalatsivabriku
naturaalnahast
talve- ja
kevadjalatsite
müük.

Väga soodsad
allahindlused!

Õnnitleme!

90
Alma Ruutmäe
Linda Joema

80
Aare Heinsoo
Laine Veersalu

75
Nina Gusatšenko

Uued
vallakodanikud
Raien-Andre Kobin
5. detsember 2010
Elisabeth Radik
19. detsember 2010
Mairon Merekivi
30. detsember 2010
Liisalinda Merekivi
30. detsember 2010

Urve Rostin
25.04.1941–23.12.2010
Mairon Merekivi
30.12.2010–10.01.2011

Olaf Oja
11.12.1927–22.01.2011
Elmar Lega
20.04.1937–25.01.2011
Vally Vaiksaar
28.02.1932–26.01.2011

LYANNE KAUPUS
Järvakandi teenindusmaja
II korrusel
avatud
E–R kell 9–17
L 10–14

Müügil palju erinevaid kaupu,
sh LÕIKELILLED

OLETE OODATUD!
Tel 48 77 266

24. veebruaril kell 11–16
Rahvaspordiüritus
"TERVISERADEL ÜMBER MAAKERA"

Kogunemine vibumaja ees

- heiskame lipu
- laulame hümnid
- kogume kilomeetreid
- kinnitame keha
- naudime värskes õhus olemist

OLE KOHAL!
VÕTA KAASA OMA
PERELIHKMED, SÕBRAD,
TUTTAVAD!